



LIKKUTEI TORAH • PARSHAS EMOR • MAAMAR 6

ביאור ע"פ והניף הכהן אותם

An explanation of the verse “And
the kohen shall wave them”



DEDICATED IN HONOR OF

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Dedicated in honor of the Rebbe's father, Reb Levi Yitzchok



LikuteiTorah.com

THE CHASSIDISHE PARSHA

likuteitorah.com/likutei-torah/emor/6/

1 ביאור ע"פ והניף הכהן אותם

An explanation of the verse "And the kohen shall wave them."

2 הנה מתחלה נבאר ענין תהו ותיקון. והנה שרש נפש האדם הוא מעולם התיקון נעשה אדם בצלמנו,

אכן שרש דצ"ח הוא מבחי' עולם התהו שקדם לעולם התיקון וכמ"ש באדרא (דקל"ה סע"א וע"ב)

Now, first we will explain the matter of Tohu (chaos) and Tikkun (rectification). The root of the soul of man is from the World of Tikkun: "Let Us make man in Our image." But the root of the inanimate, the vegetative and the animal is from the level of the World of Tohu, which preceded the World of Tikkun, as is written in the Idra (folio 135, end of side a, and side b)

בענין עולם התהו ובנין דתיקונא דא דאדם לא אשתכח לא יכילו למיקם כו' ע"ש ודף קמ"א ע"ב שבחי' עולם התיקון הוא בחי' אדם.

concerning the World of Tohu: "And because this tikkun (configuration) of Adam was not found, they could not endure," etc.; see there; and on folio 141b, that the level of the World of Tikkun is the level of Adam (Man).

והענין יובן ממה שאנו רואים למטה באדם בחי' מציאות נבדל מכל הברואים שהוא מושל בכל הברואים וכמ"ש וירדו בדגת הים כו'.

The matter will be understood from what we see below in man: a quality of existence set apart from all the creatures, in that he rules over all the creatures, as it is written, "And let them have dominion over the fish of the sea," etc.

3 והענין הוא לפי שאדם הוא בחי' פרצוף כלול מעשר ספירות וכל המדרגות של כל הברואים ואינו

בבחי' מדרגה ומדה אחת מיוחדת לבד

The explanation is that man is the level of a partzuf (configuration), comprising the ten Sefiros and all the levels of all the creatures, and he is not in the mode of one single, particular level and attribute alone,

כמו שארי הברואים שיש לכל אי' מדה מיוחדת בלתי הרכבה מזולתו כלל כמ"ש ואת כל עוף כנף למינהו כו'

like the other creatures, each of which has a particular attribute, with no admixture at all of anything other than it, as it is written, "and every winged bird after its kind," etc.,

נפש חיה למינה כו', כמו ד"מ בעופות הנשר טבעו רחמני על בניו והעורב טבעו אכזרי,

“living creature after its kind,” etc. As, for example, among birds: the eagle is by nature compassionate toward its young, and the raven is by nature cruel.

הנה לא יש בנשר הרכבה מאכזריות כלל שמטבע העורב, וכמ"כ להיפוך בעורב אין כלל מטבע הנשר שלא יש בו נטי' ממדת האכזריות אפילו כמלא נימא שיתגלה בעורב אחד פעם א' רחמים

Now, in the eagle there is no admixture at all of the cruelty that is the raven's nature; and likewise, conversely, in the raven there is nothing at all of the eagle's nature: it has no leaning away from the attribute of cruelty even by a hair's breadth, such that compassion would show itself in a single raven even once

(וכמ"ש בגמרא עירובין דכ"ב א' כתובות מ"ט ב' וע"ש בתוס') והיינו מחמת כי נבראו טבעם במדה א' בלתי התכללות ממדות אחרות.

(as is written in the Gemara, Eruvin 22a [and] Kesubos 49b; and see there in Tosafos). This is because their nature was created in a single attribute, without inter-inclusion of other attributes.

והיינו לפי ששרשם מעולם התהו שהיו הספירות זה תחת זה ולא היו בסוד פרצופים וקוין שהוא בחינת ההתכללות וכדלקמן.

And this is because their root is from the World of Tohu, where the Sefiros were one beneath the other and were not in the mystery of partzufim and lines (kavin), which is the level of inter-inclusion, as [will be explained] below.

וכמ"כ גם המלאכים שנק' ג"כ ע"ש עופות ועוף יעופף ועוף זה מיכאל יעופף זה גבריאל.

So too the angels, who are also called by the name “birds”: “and let birds fly” — “and birds” (ve'of), this is Michael; “fly” (ye'ofef), this is Gavriel.

הנה מיכאל הוא שר של מים חסד אהבה וגבריאל שר של אש בחי' גבורה יראה כו' כל א' במדה מיוחדת ולכן אין מלאך אחד עושה שתי שליחות.

Michael is the prince of water, Chesed (kindness), love; and Gavriel is the prince of fire, the level of Gevurah (restraint), awe, etc.: each one in a particular attribute. And therefore one angel does not carry out two missions.

אבל לא כן האדם הוא בטבעו מורכב מכמה מדות שונות דבר והיפוכו (ולשון הרמב"ם) (בהקדמה לפירוש המשניות)

But man is not so: by his nature he is composed of many different attributes, a thing and its opposite. (In the words of the Rambam) (in the Introduction to the Commentary on the Mishnah):

כל מיני בעלי חיים והאילנות יש להם פעל אחד בלבד או ב' פעלים כו' אבל האדם יעשה מעשים רבים משתנים זה מזה כו'.

"All species of animals and trees have only one action, or two actions, etc.; but man performs many actions that differ from one another," etc.

והנה מלבד שיש לו מכל הע"ס ג' שכליים וז' מדות אף גם זאת בכל מדה מהמדות והשכליים הוא כלול ג"כ משאר המדות ד"מ באכזריות שלו כלול רחמנות

Now, besides having [something] of all the Ten Sefiros, three intellectual [faculties] and seven emotive attributes, more than this: in each one of the emotive attributes and the intellectual faculties he is also comprised of the other attributes. For example, in his cruelty compassion is included,

כמו אב המכה את בנו שהכאה זו אכזריות היא והרי כלול בה רחמנות ואהבה שאינו מכה אותו רק מפני אהבתו וחמלתו עליו וכמ"ש חושך שבטו שונא בנו ואוהבו שחרו מוסר.

like a father who strikes his son: this striking is cruelty, yet included in it are compassion and love, for he strikes him only because of his love and pity for him, as it is written, "He who spares his rod hates his son, but he who loves him disciplines him early."

וכן עד"ז בשאר המדות גם כלול בו מבחי' דומם צומח חי (הן בגופו שהשערות הן בחי' צומח כו' והן בנפשו כלול דצ"ח רוחניים האותיות הן בחי' דומם והמדות בחי' צומח כו')

And so too, in the same way, with the other attributes. He also includes [something] of the levels of the inanimate, the vegetative and the animal (both in his body, for the hair is the level of the vegetative, etc.; and in his soul, which includes a spiritual inanimate, vegetative and animal: the letters are the level of the inanimate, and the emotive attributes the level of the vegetative, etc.

ועמ"ש בפי' בראשית ע"פ וייצר בענין שגוף האדם היה מתחלה דומם משא"כ גוף הבע"ח כו' והיינו לפי שהאדם כולל ממדבר עד דומם) ולכן נקרא האדם עולם קטן.

And see what is written in Parshas Bereishis on the verse "And He formed," on the matter that the body of man was at first inanimate, which is not so of the body of animals, etc.; and this is because man includes [everything] from the speaking down to the inanimate). And therefore man is called a small world.

וכ"ז הוא מחמת שנברא בצלם ודמות שלמעלה אדם דלעילא אשר הוא בחי' פרצוף ופרצוף הוא קשר ע"ס וכל ספירה כלולה מע"ס וכידוע ההפרש בין נקודה ספירה לפרצוף

All this is because he was created in the image and likeness of Above, the Supernal Adam (Adam dele'eila), which is the level of a partzuf; and a partzuf is a binding together of the Ten Sefiros, with each Sefirah comprised of ten Sefiros, as is known [regarding] the difference between a point (nekudah), a Sefirah and a partzuf

(בע"ח שער כ"ט שער הפרצופים פ"ז כ' כי נקודה הוא עשייה שבספירה. וספירה הוא בחי' הספירה שלימה מאבי"ע שבה. ופרצוף הוא קשר י"ס וכל ספירה מהם שלימה מאבי"ע עכ"ל)

(in Etz Chaim, Sha'ar 29, Sha'ar HaPartzufim, chapter 7, he wrote: "For a point is the Asiyah within the Sefirah; a Sefirah is the level of the Sefirah complete with the Atzilus, Beriah, Yetzirah and Asiyah within it; and a partzuf is a binding of ten Sefiros, each Sefirah of them complete with Atzilus, Beriah, Yetzirah and Asiyah." End of quote.)

גם יש בפרצוף בחי' מוחין חב"ד אשר באו בשינויים לפעמים בחינת גדלות ופעם קטנות ומחמת

There is also in a partzuf the level of the intellect (mochin), Chochmah, Binah and Daas, which come with changes: sometimes the state of gadlus (maturity), and at times katnus (immaturity). And because

כי בצלם אלקים נעשה האדם שלמטה ג"כ לכן יש בו כל בחי' הנ"ל גם בחינת פנימית וחיצונית.

man below, too, was made "in the image of G-d," therefore all the aspects mentioned above are in him, as well as the aspects of the inner dimension (pnimiyus) and the outer dimension (chitzoniyus).

4 וכל אלה אין בשאר הברואים לבד מאדם שנברא בצלם אלקים שהוא בחי' אדם העליון שכולל הכל

And none of these are in the other creatures, except for man, who was created in the image of G-d, which is the level of the Supernal Adam, who includes everything.

וגם במרכבה כתיב ופני אדם לארבעתן אנפי זוטרי ואנפי רכרכא וע"כ נאמר באדם וירדו בדגת הים ובעוף השמים כו'

And of the Chariot, too, it is written, "and the face of a man for the four of them," small faces and large faces. And therefore it is said of man, "And let them have dominion over the fish of the sea and over the birds of the heavens," etc.:

שכמו שאדם דלעילא על דמות הכסא דמות אדם עליו מלמעלה מושל על כל הארבע חיות המרכבה הכוללים כל החיות פרטיים כו'

for just as the Supernal Adam — "upon the likeness of the throne, a likeness like the appearance of a man upon it from above" — rules over all four Chayos (living beings) of the Chariot, which include all the particular living creatures, etc.,

כך האדם לפי שנעשה בצלם אלקים וכולל ג"כ הבחי' דצ"ח לכן הוא מושל ורודה בכולם (ועיין בפרדס של"א פ"ח. ובשל"ה בהקדמה בבית ישראל):

so man, since he was made in the image of G-d and also includes the levels of the inanimate, vegetative and animal, therefore rules and has dominion over them all. (And see the Pardes, Sha'ar 31, chapter 8; and the Shelah, in the Introduction, in [the section] Beis Yisrael.)

5 ב והטעם לכ"ז למה אדם דוקא הוא בא בהתכללות ופרצוף ולא שאר בעלי חיים היינו מפני דשרש אדם

2. The reason for all this — why man specifically comes with inter-inclusion and as a partzuf, and not the other living creatures — is that the root of man

הוא מעולם התיקון ושרש דצ"ח הוא מעולם התהו שקדם לבחי' תיקון וכנ"ל, דהנה שבירת הכלים דתהו היה מחמת שהיה ריבוי האור והכלי הי' קטן מהכיל

is from the World of Tikkun, while the root of the inanimate, the vegetative and the animal is from the World of Tohu, which preceded the level of Tikkun, as mentioned above. For the shattering of the vessels of Tohu came about because there was an abundance of light, and the vessel was too small to contain [it].

ולכן נשברו הכלים ונפלו למטה בבי"ע והאור נסתלק למעלה. ולכן נעשה אח"כ עולם התיקון מיעוט האור וריבוי הכלים.

And therefore the vessels shattered and fell down into Beriah, Yetzirah and Asiyah, and the light withdrew upward. And therefore afterwards the World of Tikkun was made: a lessening of the light and an increase of the vessels.

והנה מהו ענין ריבוי האור היינו התגלות האור בתוקף ובתגבורת בתכלית (וכמ"ש במ"א בביאור ע"פ מים רבים כו' מי נח).

Now, what is the meaning of an abundance of light? It is the revelation of the light in strength and in utmost intensity (as is explained elsewhere, in the explanation on the verse "Many waters," etc., "the waters of Noach").

ולכן היו ז' מדות דתהו זה תחת זה בלי התכללות זה מזה כלל, מחמת כי האור והמדה הי' בא בהתגלות ובתגבורת לכן לא היה מתחבר עם המדה שכנגדו והיו ענפין מתפרדין.

Therefore the seven attributes of Tohu were one beneath the other, without any inter-inclusion of one with another at all. Since the light and the attribute came in revelation and in intensity, it did not join with the attribute opposite it, and they were branches that part from one another.

עד"מ למטה מה שארז"ל לעולם יהא רך כקנה וזהו דוגמת עולם התיקון ואל יהא קשה כארז שזהו בחי' עולם התהו.

By way of analogy below, our Sages, of blessed memory, said, "A person should always be soft as a reed" — this is an example of the World of Tikkun — "and not be hard as a cedar," which is the level of the World of Tohu.

ד"מ איש הקשה במדותיו בלי נטות מהם כלל. כך היה אותו האור והמדה בא בחוזק והתגלות המדה ההיא

By way of analogy, a man who is hard in his attributes, without bending from them at all. So too, that light and attribute came with force and with the revelation of that attribute;

לכן לא היה נכלל ממדה אחרת כלל מחמת ריבוי התגלות המדה ההיא וזה נקרא ריבוי האור אשר כל אחד על מעמדו דמדה ההיא דייקא בלי התכללות היפוכו

therefore it was not included with any other attribute at all, because of the abundant revelation of that attribute. And this is called an abundance of light: that each one [stands] on its own ground, of precisely that attribute, without inter-inclusion with its opposite.

ולכן לא היו יכולים הכלים לסבול האור הרב והחזק ונשברו ונפלו בכי"ע והאורות נסתלקו למעלה שנשארו למעלה בבחי' העלם.

And therefore the vessels could not bear the great and strong light, and they shattered and fell into Beriah, Yetzirah and Asiyah, and the lights withdrew upward, remaining above in a state of concealment.

אמנם עולם התיקון הוא מיעוט האור היינו שאין המדה באה בתגבורת כ"א דוגמת ענין רך כקנה שיכול לנטות ממדתו.

The World of Tikkun, however, is a lessening of the light; that is, the attribute does not come with intensity, but rather like "soft as a reed," which can bend from its attribute.

6 וע"כ הוא בחי' קוין והתכללות המדות זה מזה חסד כלול מגבורה וגבורה מחסד. וזהו כי התיקון הוא בחי' אדם משא"כ בתהו כנ"ל בשם הזהר

Therefore it is in the mode of lines (kavin) and of the inter-inclusion of the attributes one with another: Chesed comprised of Gevurah, and Gevurah of Chesed. And this is [why] Tikkun is the level of Adam, which is not so in Tohu, as mentioned above in the name of the Zohar.

והיינו כי האדם הוא בחי' פרצוף שהוא התכללות מע"ס יחד וגם כל הע"ס כלולים מכולם ולהיות בחי' התכללות זו זהו דייקא בעולם התיקון מטעם הנ"ל.

That is, Adam is the level of a partzuf, which is the inter-inclusion of the Ten Sefiros together, with all the Ten Sefiros also comprised of all of them; and this inter-inclusion comes to be specifically in the World of Tikkun, for the reason mentioned above.

7 ולכן גם האדם שלמטה לפי ששרשו מהתיקון לכן הוא כלול מכל המדות וגם כל מדה יש בה התכללות מכולם

And therefore man below, too, since his root is from Tikkun, comprises all the attributes, and each attribute also has in it an inter-inclusion of all of them.

אבל בחי' דצ"ח ששרשן נמשך מהספירות דתהו שלא היה בהם בחי' התכללות לכן כמ"כ בטבע דצ"ח שיש לכל בעל חי מדה מיוחדת ואין בה מדה אחרת כלל וכנ"ל.

But the inanimate, vegetative and animal, whose root is drawn from the Sefiros of Tohu, in which there was no inter-inclusion — therefore, likewise, in the nature of the inanimate, vegetative and animal, each animal has a particular attribute, with no other attribute in it at all, as mentioned above.

והנה מ"מ בחי' תהו קודמת והגבה למעלה בשרשה מבחי' תיקון (וכמ"ש באג"ה קרוב לסופו כי הן מס"ג שבפנימית א"ק והתיקון ע"י מ"ה הוא יוצא מהמצח הארה בעלמא כו', ועיין מזה בהרמ"ז ר"פ וישב ד"ה חכמת המסכן וס"פ קרח).

Now, nevertheless, the level of Tohu comes first and is higher above in its root than the level of Tikkun (as is written in Iggeres HaKodesh, near its end, that they are from [the Name] Sag in the inner dimension of Adam Kadmon, whereas Tikkun, through [the Name] Mah, issues from the forehead, a mere glimmer, etc.; and see on this the Ramaz, at the beginning of Parshas Vayeshev, in the passage beginning "The wisdom of the poor man," and at the end of Parshas Korach).

אך אעפ"כ מצד ההתכללות הנ"ל יש בתיקון מעלה גבוה שאינה בבחי' תהו. כי יש בתיקון גילוי אור א"ס שאין בתהו והוא כמ"ש בזהר קוב"ה לא שריא

Yet even so, by virtue of the inter-inclusion mentioned above, Tikkun has a lofty superiority that is not in the level of Tohu. For in Tikkun there is a revelation of the Infinite Light (Or Ein Sof) that is not in Tohu. And this is as is written in the Zohar: "The Holy One, blessed be He, does not dwell

אלא באתר שלים פי' קוב"ה הוא עצמות המאציל אנת הוא שלימותא דכולא ואינו שורה אלא באתר שלים היינו כשיש התכללות למטה וקשר וחיבור הע"ס יחד

except in a complete place." The meaning: the Holy One, blessed be He, is the essence of the Emanator, "You are the perfection of all," and He dwells only in a complete place, that is, when there is inter-inclusion below and a binding and joining of the Ten Sefiros together;

אזי ישכון בהם אור א"ס שלימותא דכולא מה שלמעלה מע"ס ולא מכל אלין מדות איהו כלל.

then the Infinite Light, "the perfection of all," which is above the Ten Sefiros, "and He is not of any of these attributes at all," will dwell in them.

משא"כ כשכל מדה היא בפ"ע אין זה כלל אתר שלים שיהיה השראה משלימותא דכולא כו'.

Whereas when each attribute is by itself, this is not a complete place at all, such that there would be an indwelling of "the perfection of all," etc.

ולכן בתיקון ע"י ההתכללות בבחי' פרצוף אדם העליון נמשך השראת אור א"ס משלימותא דכולא משא"כ בעולם התהו וזהו מעלה יתירה ועצומה דבחי' אדם שבתיקון על עולם התהו

And therefore in Tikkun, through the inter-inclusion in the level of the partzuf of the Supernal Adam, the indwelling of the Infinite Light is drawn down from "the perfection of all," which is not so in the World of Tohu. And this is the additional and immense superiority of the level of Adam in Tikkun over the World of Tohu

(וז"ש ברכנו אבינו כולנו כאחד באור פניך כו' וכמו שמצינו במ"ת ויחן ישראל באחדות אז ניתנה תורה. ועמ"ש סד"ה שניך כעדר הרחלים, ועמ"ש במ"א בד"ה ויאמר ה' הן עם אחד כו')

(and this is [the meaning of] what is written, "Bless us, our Father, all of us as one, with the light of Your countenance," etc.; and as we find at the Giving of the Torah: "And Israel encamped" in unity, and then the Torah was given. And see what is written at the end of the discourse beginning "Your teeth are like a flock of ewes"; and see what is written elsewhere, in the discourse beginning "And Havayah said, 'Behold, they are one people,'" etc.,

שבמקום ההתכללות שבקדושה ממשיכים האור מבחי' עקודים בכלי א' וזהו בחי' שלימותא דכולא שלמעלה מהתהו כי עולם התהו הוא מבחי' נקודים ועולם העקודים בחי' טעמים ובענין טנת"א הטעמים בכתר ונקודות בחכמה כו' וכמ"ש במ"א):

that in the place of the inter-inclusion in holiness one draws down the light from the level of Akudim, [bound] in one vessel, and this is the level of "the perfection of all" that is above Tohu. For the World of Tohu is from the level of Nekudim, and the World of Akudim is the level of ta'amim; and in the matter of ta'amim, nekudos, tagin, osiyos (cantillation notes, vowels, crowns and letters), the ta'amim are in Keser and the nekudos in Chochmah, etc., as is explained elsewhere):

8 ג והנה אחר ששוכן בבחי' תיקון הארת אור א"ס שלמעלה מע"ס עי"ז יכולים אח"כ ליכלל המדות והספירות בבחי' ביטול במציאות ממש יותר מקודם שהיה ההתכללות רק מחמת חלישת התגלות האור כענין רך כקנה כו'

3. Now, once the illumination of the Infinite Light that is above the Ten Sefiros dwells in the level of Tikkun, through this the attributes and the Sefiros can afterwards be included [in one another] in a state of actual nullification (bittul) of [their] existence, more than before, when the inter-inclusion was only because of the weakening of the revelation of the light, as in "soft as a reed," etc.,

אבל לא בחי' עצמיות הביטול ממש. אכן בהגלות נגלות עליהם גילוי אור א"ס שלימותא דכולא אשר כל המדות כאין נגדו.

but not the level of the essence of self-nullification itself. However, when there is openly revealed upon them the revelation of the Infinite Light, "the perfection of all," before which all the attributes are as nothing —

כי כשמו כן הוא שאינו בבחי' מדה ח"ו אלא למעלה מעלה עד אין קץ אפילו מבחי' חב"ד מקור המדות.

for as His name, so is He: He is not in the category of an attribute, G-d forbid, but higher and higher without end, even above the level of Chochmah, Binah and Daas, the source of the attributes —

9 ואזי המדות היו לאחדים ובטלים ממש כנר בפני אבוקה באורו ית' המאיר להם ואין תופסים מקום כלל.

then the attributes become one and are actually nullified, like a candle before a torch, in His light, may He be blessed, that shines upon them, and they occupy no place at all.

וזהו ענין עושה שלום במרומיו בין שר של מים ושר של אש וכמ"ש באג"ה ע"פ והיה מעשה הצדקה שלום כו'

And this is the meaning of "He makes peace in His heights": between the prince of water and the prince of fire; as is written in Iggeres HaKodesh on the verse "And the work of righteousness shall be peace," etc.;

ע"ש (והתכללות זו הוא בחי' ביטול אמיתי ממש שלמעלה מבחי' הביטול דרך כקנה כו' עד שאפילו כשהמדות היו בריבוי האור היו בטלים ומתכללים

see there. (And this inter-inclusion is the level of actual, true self-nullification, which is above the level of the nullification in the manner of "like a reed," etc.; so much so that even when the attributes were in an abundance of light, they were nullified and included [in one another],

וכמו בעולם העקודים שודאי היה שם ריבוי האור יותר מבנקודים ואעפ"כ לא היה שם שבה"כ ח"ו והיינו מחמת קרבתן לאור א"ס שעיי"ז הם בבחי' ביטול אמיתי כו' והתכללות אמיתי עד שעקודים בכלי א'.

as in the World of Akudim, where there was certainly an abundance of light, more than in Nekudim, and yet there was no shattering of the vessels there, G-d forbid. That is because of their nearness to the Infinite Light, through which they are in a state of true self-nullification, etc., and true inter-inclusion, to the point that they are bound in one vessel.

ומבחי' ביטול זה נמשך אח"כ בעולם התיקון ג"כ ע"י השראת אור א"ס הנמשך בעולם התיקון שעיי"ז נמשך בהם הביטול האמיתי כו'. ועמ"ש בביאור ע"פ את שבתותי תשמרו בענין שבת תתאה

And from this level of self-nullification [something] is drawn afterward into the World of Tikkun as well, through the indwelling of the Infinite Light that is drawn into the World of Tikkun, through which the true self-nullification is drawn into them, etc. And see what is written in the explanation on the verse "You shall keep My Shabbosos," on the matter of the lower Shabbos,

שהוא עליי' ביי"ע באצ"י ביטול היש ושבת עילאה הוא עד"ז באצ"י ג"כ בחי' ביטול אמיתי בבחי' אין מקור החכמה כו' והיינו ג"כ כמשי"כ שעיי"ז התגלות אור א"ס בעולם התיקון נמשך ביטול עליון יותר כו').

which is the ascent of Beriah, Yetzirah and Asiyah into Atzilus, the nullification of the yesh (something); and the upper Shabbos is, in the same way, in Atzilus too: the level of true self-nullification in the level of ayin (nothing), the source of Chochmah, etc. And this, too, is as written [here]: that through the revelation of the Infinite Light in the World of Tikkun a higher self-nullification is drawn down, etc.).

והיינו ענין מלגאו איהו שם מ"ה דאיהו ארח אצילות ושקיו כו' היינו השראת אור א"ס ששורה בשם מ"ה דחכמה מבחי' שלימותא דכולא אשר כל אורות ומדות בטלים במציאות נגד התגלות אור א"ס

And this is the meaning of "Within is the Name Mah, which is the path of Atzilus, and its watering," etc.: that is, the indwelling of the Infinite Light that dwells in the Name Mah of Chochmah, from the level of "the perfection of all," whereby all the lights and attributes are nullified in their existence before the revelation of the Infinite Light.

ולכן איהו ארח אצילות שמקשר ומחבר לכל אורות וספירות דאצילות שיהיו מתחברין בהתכללות גמור ואמיתי

And therefore it is “the path of Atzilus,” which binds and joins all the lights and Sefiros of Atzilus, so that they are joined in complete and true inter-inclusion

(ואפשר שזהו ענין מ"ש בליקוטי הש"ס מהאריז"ל בפ"י הבאת שלום בין אדם לחבירו דהיינו אסתכלותא אנפין באנפין בין האדם לחבירו שהוא האריך בזעיר.

(and perhaps this is the meaning of what is written in Likkutei HaShas from the Arizal, of blessed memory, on the explanation of “bringing peace between a man and his fellow”: that is, the gazing face into face between “a man” and “his fellow,” which is [the gazing of] Arich into Z'eir.

והענין כי לגבי א"א נק' המדות דאצילות זעיר אנפין כי קטן יעקב אבל ארך אפים וגדל חסד היינו שהמדות הן בלי גבול וכמ"ש בד"ה ויהי בשלח פרעה וסד"ה בכ"ה בכסלו.

The point is that relative to Arich Anpin, the attributes of Atzilus are called Z'eir Anpin, for “Yaakov is small”; but “long-suffering (erech apayim) and great in kindness” means that the attributes are without limit, as is explained in the discourse beginning “And it was when Pharaoh sent” and at the end of the discourse beginning “On the twenty-fifth of Kislev.”

וזהו ג"כ ענין ההפרש בין גדולה לחסד וכמ"ש במ"א. ונמצא בכתר עליון המדות הן בבחי' גדולה ותוקף ואעפ"כ הן בהתכללות בתכלית והיינו מעוצם הביטול לגבי א"ס ב"ה וכנ"ל בענין עקודים

And this is also the matter of the difference between Gedulah (greatness) and Chesed, as is explained elsewhere. It follows that in Keser Elyon (the Supreme Crown) the attributes are in a state of greatness and strength, and even so they are in utmost inter-inclusion; and that is from the intensity of the self-nullification before the Infinite One, blessed be He, as mentioned above regarding Akudim.

וזהו כתר עליון כו' מלגאו איהו שם מ"ה כו' וכמ"ש במ"א בביאור ע"פ מי מנה עפר יעקב וע"פ הראיני את מראיך ולכן נק' הכתר אדם, ובפרדס ערך אדם שהכתר נקרא אדם קדמון והיינו

And this is [the meaning of] “Keser Elyon,” etc., “within is the Name Mah,” etc., as is explained elsewhere, in the explanation on the verse “Who has counted the dust of Yaakov” and on the verse “Show me your appearance.” And therefore Keser is called Adam; and in the Pardes, under the entry Adam, [it is written] that Keser is called Adam Kadmon; that is,

כי א"ק הוא כתר דכללות אבי"ע כו' וכאשר נמשך מבחי' זו ג"כ בז"א דאצילות כנוצר לעיל שע"י ההתכללות נמשך ושורה בו מבחי' שלימותא דכולא זהו ענין הבאת שלום בין אדם לחבירו.

because Adam Kadmon is the Keser of Atzilus, Beriah, Yetzirah and Asiyah as a whole, etc. And when [something] of this level is drawn also into Z'eir Anpin of Atzilus, as mentioned above, that through the inter-inclusion [something] of the level of "the perfection of all" is drawn and dwells in it — this is the meaning of "bringing peace between a man and his fellow."

ואפשר שזהו ג"כ פי' וענין מה שמו ומה שם בנו היינו ב' בחי' מ"ה שהן ב' בחי' אדם הנ"ל.

And perhaps this is also the meaning and the matter of "What is His name, and what is His son's name": that is, two levels of Mah, which are the two levels of Adam mentioned above.

והיינו ב' בחי' ההתכללות הנ"ל הא' ע"י בחי' רך כקנה הבי' ע"י גילוי אור א"ס משלימותא דכולא מ"ה שמו מלגאו איהו שם מ"ה.

And these are the two levels of inter-inclusion mentioned above: the first through the level of "soft as a reed"; the second through the revelation of the Infinite Light from "the perfection of all": "Mah is His name," "within is the Name Mah."

ועיין בזהר בלק דקצ"א ע"ב ובמק"מ שם ובפרדס ערך מה דפי' מה שמו היינו חכמה עילאה כו' וכמשנ"ת ג"כ בד"ה להבין ביאור ענין האבות הן הן המרכבה.

And see the Zohar, Balak, folio 191b, and the Mikdash Melech there, and the Pardes, under the entry Mah, which explains "What (mah) is His name" as supernal Chochmah, etc.; and as is explained also in the discourse beginning "To understand the explanation of the matter of 'The Patriarchs are themselves the Chariot.'"

י"ל דמ"מ מקור ההמשכה הוא מבחי' כתר אלא שהוא ע"י החכמה וכנודע מענין יחוד או"א שבק"ש ששרש ההמשכה מלמעלה מעלה כו' והנה מבואר בליקוטי הש"ס שם בשם האד"ר כי בעידנא דמסתכל אריך בז"א אזי גורם זיווג בין ז"א ונוק'.

It can be said that nevertheless the source of the drawing down is from the level of Keser, except that it is through Chochmah, as is known from the matter of the union of Abba and Imma in the recital of the Shema, where the root of the drawing down is from higher and higher, etc. Now, it is explained in Likkutei HaShas there, in the name of the Idra Rabba, that at the time when Arich gazes into Z'eir Anpin, it brings about a union between Z'eir Anpin and Nukva.

וזהו שמהבאת שלום בין אדם לחבירו נמשך אכילת פירות בעוה"ז עפמ"ש בזהר בפי' בהעלותך דקנ"ו אי' בגין דהאי קרן כו' וע"ד איבא דיליה וע"ש במק"מ

And this is [why] from "bringing peace between a man and his fellow" comes the eating of fruits in this world, according to what is written in the Zohar, in Parshas Beha'aloscha, folio 156a: "Because this principal," etc., "and therefore its fruit," etc.; and see there in the Mikdash Melech.

וזהו ענין אדם דדברי הימים באלף רבתי שאתוון רברבין שרשן מבחי' כתר וע"י הארת הכתר נמשך זיווג זו"ג וזהו מ"ש בפי' מצורע דנ"ג ע"ב אדם דא שלימו דכולא.

And this is the meaning of "Adam" in Chronicles, with a large alef: for large letters have their root in the level of Keser, and through the illumination of Keser the union of Z'eir Anpin and Nukva is drawn down. And this is what is written in Parshas Metzora, folio 53b: "Adam — this is the perfection of all."

וזהו שנמנו במשנה אלו דברים שאדם אוכל פירותיהן בעוה"ז כו' כבוד אב ואם וגמ"ח והבאת שלום כו' ותלמוד תורה כנגד כולם והיינו לפי שע"י כ"ז ממשיכים אור א"א בז"א ע"י או"א כנ"ל בענין מ"ה שמו כו'.

And this is [why] the Mishnah lists, "These are the things whose fruits a person eats in this world, etc.: honoring father and mother, acts of kindness, and bringing peace, etc.; and the study of Torah is equal to them all." That is because through all these one draws the light of Arich Anpin into Z'eir Anpin by way of Abba and Imma, as mentioned above regarding "Mah is His name," etc.

ובענין גמילות חסדים יובן ממ"ש במ"א בפי' אל עליון גומל חסדים טובים. ועמ"ש ג"כ ע"פ וארשתוך לי לעולם בשם הזהר בפי' לעולם ועמ"ש בד"ה הוי' יחתו מריביו איך ע"י המשכה זו מא"א מתמתקים כל הדינים ועיין בר"ח פי"ב משער האהבה בענין

And the matter of acts of kindness will be understood from what is explained elsewhere on the meaning of "G-d Most High, who bestows good kindnesses." And see also what is written on the verse "And I will betroth you to Me forever," in the name of the Zohar, on the meaning of "forever"; and see what is written in the discourse beginning "Havayah — His adversaries shall be shattered," how through this drawing down from Arich Anpin all the judgments are sweetened; and see the Reishis Chochmah, chapter 12 of Sha'ar HaAhavah, on the matter of

כי המלך בוטח בה' ובחסד עליון בל ימוט כו' ועמ"ש בד"ה הנה להבין שרש ענין מתן תורה בפי' יתרו גבי דוד בשתים ולא עלתה לו. וע' עוד מענין אכילת פירותיהן בעוה"ז באג"ה בד"ה וילבש צדקה (כשריון).

“For the king trusts in Havayah, and through the kindness of the Most High he shall not falter,” etc. And see what is written in the discourse beginning “Now, to understand the root of the matter of the Giving of the Torah,” in Parshas Yisro, concerning David, “with two, and it did not count against him.” And see further on the matter of “eating their fruits in this world” in Iggeres HaKodesh, in the discourse beginning “And He put on righteousness as a coat of mail.”)

ומעתה יובן ענין נעשה אדם כו' וירדו בדגת כו' כי האדם הוא מבחי' תיקון אשר יש בו השראת אור א"ס וגם התכללות כולם כנ"ל

And from this the meaning of “Let Us make man,” etc., “and let them have dominion over the fish,” etc., will be understood: for man is from the level of Tikkun, in which there is the indwelling of the Infinite Light and also the inter-inclusion of them all, as mentioned above.

ולכן יכול האדם דייקא לרדות ולמשול בכולם (ועיין בזהר ח"ב דצ"ד סע"ב. ח"ג דמ"ח א').

And therefore specifically man can have dominion and rule over them all (and see the Zohar, vol. 2, folio 94, end of side b; vol. 3, folio 48a).

(והנה לכן יש ג"כ באדם הבחירה. וכמ"ש הרמב"ם פ"ה מהל' תשובה שע"ז נאמר הן האדם היה כאחד ממנו.

(Now, therefore man also has free choice, as the Rambam writes in chapter 5 of the Laws of Teshuvah, that of this it is said, “Behold, man has become like one of us.”

כלומר הן מין זה של אדם היה יחיד בעולם ואין מין שני דומה לו בזה הענין שיהא הוא מעצמו יודע הטוב והרע ועושה כל מה שהוא חפץ וכו' ע"ש.

“That is to say: behold, this species of man is unique in the world, and there is no second species like it in this respect, that he of himself knows good and evil and does whatever he desires,” etc.; see there.

והיינו כמ"ש במ"א שבחירה זו נלקחה מבחי"גבוה מאד שהוא בחי' הממשלה שהמלוכה והממשלה לחי' עולמים ע"ד כשעלה ברצונו הפשוט כו' ואין מעכב על ידו ועד"ז הוא בחי' הבחירה שניתן לאדם עד שאין מי שמעכב על ידו

And this is as is explained elsewhere, that this choice was taken from a very high level, which is the level of dominion; for "sovereignty and dominion belong to the One who lives forever," in the manner of "when it arose in His simple will," etc., and none can hold back His hand. And in the same way is the power of choice given to man, so that there is none who can hold back his hand.

אך לפי שבחינה ומעלה הרמה זו ירדה ונתלכשה למטה בגוף הגשמי ובנה"ב שכלולים מוטב ורע ע"כ יכולה להיות ממשלה זו גם לבחור הרע ח"ו ה' ישמרנו וזהו וייצר כו' ויפח באפיו כו' צמצומים רבים עד שירד כח בחירה וממשלה זו למטה.

However, because this lofty level and quality descended and was clothed below in the physical body and in the animal soul, which are composed of good and evil, therefore this dominion can also choose evil, G-d forbid, may G-d protect us. And this is [the meaning of] "And He formed," etc., "and He breathed into his nostrils," etc.: many contractions, until this power of choice and dominion descended below.

אבל שרש בחינה זו נלקחה ממקום גבוה מאד ועיין בפרדס שע"ד פ"ט ומה שניתן בחירה וממשלה זו לאדם היינו לפי ששרש בחי' אדם הוא נעלה מאד כנ"ל.

But the root of this level was taken from a very high place (and see the Pardes, Sha'ar 4, chapter 9). And the reason this choice and dominion were given to man is that the root of the level of Adam is very exalted, as mentioned above.

ולכן ועתה ישראל מה ה' אלקיך שואל מעמך כ"א ליראה כו' וכמ"ש הרמב"ם שם הואיל והרשות בידינו כו')

And therefore: "And now, Israel, what does Havayah your G-d ask of you, but to fear," etc.; and as the Rambam writes there, "since the choice is in our hands," etc.)

ולכן איתא בספרים שהדפק שבאדם מורה על הארת אור א"ס שבתוכו וכמ"ש בלק"ת בטעמי מצות פ' וירא כי הדפק אחוריים דאבא והחיות שבתוכו הוא אור הא"ס

And therefore it is stated in the books that the pulse in man indicates the illumination of the Infinite Light within him; as is written in the Likkutei Torah of the Arizal, in Ta'amei HaMitzvos, Parshas Vayeira, that the pulse is the back (achorayim) of Abba, and the life-force within it is the Infinite Light.

כי התלכשות אור א"ס הוא בחכמה והדפיקו בחי' רצוא ושוב והיינו בחי' מטי ולא מטי דחכמה לפי שאור א"ס שורה בחכמה:

For the Infinite Light is clothed in Chochmah, and the beating is the mode of "running and returning" (ratzo vashov), that is, the level of "reaching and not reaching" of Chochmah, because the Infinite Light dwells in Chochmah:

10 ד ומעתה יוכן ג"כ ענין שהאדם ניזון ומקבל חיות מהמאכלים שהם דצ"ח. וגם הוא מתקן ומעלה אותם עי"ז.

4. And from this the matter will also be understood of man's being nourished and receiving life-force from foods, which are the inanimate, vegetative and animal; and also that through this he rectifies and elevates them.

דהיינו מפני שהאדם הוא מבחי' תיקון אשר ע"י ההתכללות שורה שם אור הא"ס שלימותא דכולא וכנ"ל דאור א"ס שורה בחכמה.

That is, because man is from the level of Tikkun, where, through the inter-inclusion, the Infinite Light, "the perfection of all," dwells, as mentioned above, for the Infinite Light dwells in Chochmah.

11 ולכן יכול האדם בברכתו שמברך ברוך אתה הוי' להמשיך גילוי אור א"ס בחכמה ובחכמה אתברירו לברר הדצ"ח אשר

And therefore man, through his blessing in which he blesses, "Blessed are You, Havayah," can draw down a revelation of the Infinite Light in Chochmah — and "through Chochmah they are refined" — to refine the inanimate, vegetative and animal, of which

המוצא פי ה' שבמאכל שרשו מעולם התהו רק שמחמת שבה"כ נפלו הכלים למטה בבי"ע והאורות נסתלקו למעלה במאציל העליון

"that which comes forth from the mouth of Havayah" in the food has its root in the World of Tohu; only, because of the shattering of the vessels, the vessels fell down into Beriah, Yetzirah and Asiyah, and the lights withdrew upward into the Supernal Emanator.

אמנם אחר הבירור וההעלאה של המאכל לבחי' התיקון ע"י הברכה הנה ע"י מתקרבים לאורות שלהן דתהו שנסתלקו למעלה ומתגלים ומתאחדים בהן האורות דתהו.

However, after the refinement and elevation of the food to the level of Tikkun through the blessing, through this they draw near to their own lights of Tohu that withdrew upward, and the lights of Tohu are revealed in them and become united with them.

כמו עד"מ נפש האדם שמסתלקת מהגוף מחמת מיתה ה"י וצרורה בצרור החיים בג"ע, וכשיהיה תח"מ שיתעלה הגוף תתגלה ותתלבש בו הנשמה שהיתה בג"ע כו'

As, by way of analogy, the soul of man, which departs from the body because of death, may G-d protect us, and is bound up in the bond of life in Gan Eden; and when the Resurrection of the Dead comes and the body is elevated, the soul that was in Gan Eden will be revealed and clothed in it, etc.

כמ"כ הכלים דתהו שמתו ונפלו כב"ע אחר שנתקנו ונכללו בבחי' התיקון נתגלה ונמשך בהן נשמתן היינו האורות דתהו.

So too the vessels of Tohu, which died and fell into Beriah, Yetzirah and Asiyah: after they are rectified and included in the level of Tikkun, their soul, that is, the lights of Tohu, is revealed and drawn into them.

12 ונמצא שע"י ניתוסף ריבוי אור גדול לבחי' תיקון שהוא האדם כי האורות דתהו שנסתלקו ונכללו בעצמות המאציל הם גבוהים הרבה מאורות דתיקון כנ"ל רק שמחמת תגבורת ותוקף האור לא יכלה הכלי להכיל כו'

It follows that through this a great abundance of light is added to the level of Tikkun, which is man. For the lights of Tohu that withdrew and were included in the essence of the Emanator are much higher than the lights of Tikkun, as mentioned above; only, because of the intensity and strength of the light, the vessel could not contain [it], etc.

אכן אחרי שנתבררו הכלים ונכללו בתיקון שהוא בבחי' ההתכללות אז יחיה ע"י האדם דתיקון שנתגלה בו אור שגדול יותר מהאדם דתיקון כו'

But after the vessels have been refined and included in Tikkun, which is in the mode of inter-inclusion, then through this the Adam of Tikkun will live, in that a light greater than the Adam of Tikkun is revealed in him, etc.,

כנ"ל (שהוא מס"ג שבפנימית א"ק כו' ונמצא נכלל בתיקון ב' המעלות שיהיה אורות גדולים כמו בתהו ואף על פי כן יהיה בבחי' התכללות ע"י הארת אור א"ס שלימותא דכולא כו' מעין בחינת עקודים כו').

as mentioned above (for it is from Sag in the inner dimension of Adam Kadmon, etc.; and so both advantages are found included in Tikkun: there will be great lights, as in Tohu, and even so it will be in a state of inter-inclusion, through the illumination of the Infinite Light, "the perfection of all," etc., something like the level of Akudim, etc.).

ובזה יובן מארז"ל (ברכות דנ"ה א' ע"פ וידבר אלי זה השולחן אשר לפני ה' ביחזקאל מ"א כ"ב)

And with this the saying of our Sages, of blessed memory, will be understood (Berachos 55a, on the verse "And he said to me, 'This is the table that is before Havayah,'" in Ezekiel 41:22):

פתח במזבח וסיים בשולחן כל זמן שבהמ"ק קיים מזבח מכפר על ישראל ועכשיו שולחנו של אדם מכפר עליו.

"It opens with the altar and concludes with the table: as long as the Holy Temple stood, the altar atoned for Israel; and now a person's table atones for him."

כי הנה ענין הקרבנות הוא העלאת נפש הבהמה ע"י הכהן שהוא חסד דז"א מעולם התיקון וימין מקרכת

For the matter of the sacrifices is the elevation of the soul of the animal through the kohen, who is the Chesed of Z'eir Anpin, from the World of Tikkun, and "the right hand draws near."

ולכן כשמברך ושוחטה ומקריבה ע"ג המזבח הוא מברר רוח הבהמה שנפלה בשבה"כ ומעלה אותה לשרשה שמפני שור שבמרכבה עד שנכללת במלי דאצילות וזה נק' אכילת המזבח.

And therefore, when he blesses, slaughters it and offers it upon the altar, he refines the spirit of the animal that fell in the shattering of the vessels and elevates it to its root, which is from the face of the ox in the Chariot, until it is included in the Malchus of Atzilus; and this is called the eating of the altar.

מזבח היינו מלי דאצי ועיז מתגלים האורות דתהו ולכן נהנים המלאכים מהקרבנות בהתגלות האורות דתהו אשר משם שרשן, וז"ש בזה"ק (פ' פנחס דרמ"א א') ואתהניין מיסודא ועקרא דילהון וכמובא באג"ה סד"ה איהו וחיוהי.

The altar is the Malchus of Atzilus. And through this the lights of Tohu are revealed; and therefore the angels derive pleasure from the sacrifices, in the revelation of the lights of Tohu, which is their root. And this is what is written in the holy Zohar (Parshas Pinchas, folio 241a): "And they derive pleasure from their foundation and root," as is brought in Iggeres HaKodesh, at the end of the discourse beginning "He and His life-forces."

וזהו ריח ניחוח להויי שע"י הריח שהוא העלאת מ"ן מבירור נה"ב נמשך ניחוח לשון נחית דרגא והוא המשכה להויי

And this is [the meaning of] "a pleasing fragrance (re'ach nicho'ach) to Havayah": through the fragrance, which is the raising of mayin nukvin (feminine waters) from the refinement of the animal soul, nicho'ach is drawn down — a term [meaning] nachis darga ("a level descended") — and it is a drawing down to Havayah;

דהיינו שנעשה הויי חדשה כי גם בע"ס דתהו יש שם הויי ונתגלה ונמשך לע"ס דתיקון לבחי' שם הויי דתיקון.

that is, a new Havayah is made. For in the Ten Sefiros of Tohu, too, there is the Name Havayah, and it is revealed and drawn into the Ten Sefiros of Tikkun, into the level of the Name Havayah of Tikkun.

13 ולכן המזבח מכפר על האדם שמבחי' תיקון ע"י שממשיך ריח ניחוח להויי כו'. וכמ"כ עכשיו שולחנו של אדם מכפר עליו.

And therefore the altar atones for man, who is from the level of Tikkun, through drawing down "a pleasing fragrance to Havayah," etc. So too, now, a person's table atones for him,

ע"י אכילתו בברכה וכוונה שע"י ג"כ מברר הדצ"ח ומעלה מ"ן משבה"כ וממשיך גילוי האורות דתהו. through his eating with a blessing and with intention, through which he too refines the inanimate, vegetative and animal, raises mayin nukvin from the shattering of the vessels, and draws down a revelation of the lights of Tohu.

אך היינו ע"י שמתפלל תחלה להבטל אליו ית' שזהו בחי' אדם דתיקון שמעלתו הוא בחי'

But this is through his first praying, to be nullified to Him, may He be blessed; for this is the level of the Adam of Tikkun, whose superiority is the level of

הביטול אדם בגימטריא מ"ה ואז נקי השולחן שולחנו של אדם דוגמא שלמעלה בחי' המלי' דאצי' המבררת הניצוצין נקי שולחן לאדם העליון ז"א דאצילות.

self-nullification: Adam has the numerical value of Mah (45). And then the table is called "a person's (Adam's) table," after the pattern above, where the level of the Malchus of Atzilus, which refines the sparks, is called a table for the Supernal Adam, Z'eir Anpin of Atzilus.

ולכן עי"ז מכפר עליו כמו המזבח כו' (ועי"ן בזהר פ' תרומה דף קנ"ג סע"ב ודף קל"ג ע"א. ועי"ן ברע"מ פ' עקב דרע"א סע"ב מענין זה השולחן ועמ"ש בפ' נשא בד"ה כה תברכו כו'):

And therefore, through this, it atones for him like the altar, etc. (And see the Zohar, Parshas Terumah, folio 153, end of side b, and folio 133a; and see the Raaya Mehemna, Parshas Ekev, folio 271, end of side b, on the matter of "this is the table"; and see what is written in Parshas Naso, in the discourse beginning "So shall you bless," etc.):

14 ועתה נבוא לענין תנופת הלחם ע"ג שתי הכבשים. רק מתחלה נקדים ענין השתי כבשים התמידין שבכל יום.

Now we will come to the matter of the waving of the bread upon the two lambs. But first let us introduce the matter of the two lambs of the daily offerings (temidin), which are every day.

דאיתא בפע"ח שער ה' פ"ג בענין עולת התמיד שכל עולה הוא בחי' לאה שהיא עליונה ושם הדינים הקשים כולם ולכן בא עולת התמיד כנגדה למתק דינה.

For it is stated in Pri Etz Chaim, Sha'ar 5, chapter 3, on the matter of the daily burnt-offering (olas hatamid), that every burnt-offering is the level of Leah, who is higher, and there are all the harsh judgments; and therefore the daily burnt-offering comes corresponding to her, to sweeten her judgment.

15 ועי"ן בהרמ"ז ר"פ צו שהקשה שהרי עיקר זיווג של שחרית הוא דיעקב ורחל. ופ"י שמ"מ צריך ג"כ מיתוק לדיני לאה כו' ע"ש.

And see the Ramaz at the beginning of Parshas Tzav, who asks: but the main union of the morning is that of Yaakov and Rachel! And he explains that nevertheless a sweetening of the judgments of Leah is also needed, etc.; see there.

וביאור ענין דזיווג יעקב ורחל ולאח ושע"ז באו השני תמידין להמתיק הדינים כו'. כי הנה כתיב כרחל לפני גוזזיה נאלמה ורחל היינו כבש והוא בחי' מל' שנמשלה לרחל.

And the explanation of the matter of the union of Yaakov with Rachel and with Leah, and that for this the two daily offerings come, to sweeten the judgments, etc.: for it is written, "like a ewe (rachel) before her shearers she is mute"; and a rachel is a lamb (keves), and it is the level of Malchus, which is likened to a ewe.

לפי שמצינו שיש ברחל טבע ההכנעה יותר מכל הבהמות. וגם לכל רואה מעירה רחמים עליה וקולה קול המעורר רחמנות.

For we find that the ewe has the nature of submission more than all the animals. Also, in everyone who sees it, it arouses compassion for itself, and its voice is a voice that arouses compassion.

וגם שמנחת א"ע לגוזז ולא תשמיע קולה משא"כ כל הבהמות לא ישקוטו ולא ינוחו כשיבואו לגוזזם

And also, it lets itself be shorn and does not let its voice be heard, whereas all the animals do not keep quiet and do not rest when [people] come to shear them

(וכ"ז היא בחי' ההכנעה וביטול בחי' ונפשי כעפר לכל תהיה כמ"ש במ"א בד"ה אם לא תדעי לך).

(and all this is the level of submission and self-nullification, the level of "and let my soul be as dust to all," as is explained elsewhere, in the discourse beginning "If you do not know").

והדוגמא בזה בשכינה אשר יורדת להשפיע לבי"ע ומחיה גם את החיצונים וסובלת זה ויניקתם מהשערות וזהו ענין לפני גוזזיה נאלמה וכמ"ש ע"פ אלה מסעי בניי כו'.

And the counterpart of this is in the Shechinah, which descends to bestow upon Beriah, Yetzirah and Asiyah and gives life even to the external forces (chitzonim), and bears this, their nurture being from the hairs; and this is the meaning of "before her shearers she is mute," and as is explained on the verse "These are the journeys of the children of Israel," etc.

וכדי להמתיק הדינים דתרין נוקבין לאח ורחל שבהם נאחזים החיצונים נאמר את הכבש אחד תעשה בבקר תעשה לשון תיקון

And in order to sweeten the judgments of the two Nukvin, Leah and Rachel, in which the external forces take hold, it is said, "The one lamb you shall make (ta'aseh) in the morning"; ta'aseh is a term for rectification (tikkun),

כמו ועשתה את צפרניה ותיקון זה היינו ע"י עולת התמיד שמקריבין הכבש הגשמי ששרשה מעולם התהו ע"ג המזבח

as in "and she shall do (ve'asesah) her nails." And this rectification is through the daily burnt-offering, in which the physical lamb, whose root is from the World of Tohu, is offered upon the altar.

ובזה מעלים מ"ן מהרפ"ח ניצוצין ועי"ז יורד ונמשך מלמעלה מ"ד והוא ענין אש שלמעלה אר"י דאכיל קרבנין אר"י אותיות רא"י שהוא הארת שם מ"ה מחכמה המברר המ"ן ועי"ז נמתקים הגבורות דנוק'.

And by this one raises mayin nukvin (feminine waters) from the 288 sparks, and through this mayin duchrin (masculine waters) descend and are drawn down from above. And this is the matter of the fire above, "a lion that consumes the offerings": aryeh (lion) has the letters of re'iyah (sight), which is the illumination of the Name Mah from Chochmah, which refines the mayin nukvin; and through this the Gevuros of Nukva are sweetened.

16 וזהו ענין זיווג יעקב ורחל. וכן הזיווג דלאה כי לכל נוקבא צריך המתקה לבוא מדכורא והיינו בחי' יעקב ז"א דאצי'.

And this is the matter of the union of Yaakov and Rachel, and likewise the union of Leah: for every Nukva needs sweetening to come from the masculine (Dechura), that is, the level of Yaakov, Z'eir Anpin of Atzilus.

והענין כי רחל הוא אותיות הדבור ולאה היא אותיות המחשבה ולכן שניהם נק' נוקבא כי אותיות הוא הבחינה אחרונה רק נגד רחל שהוא דבור עלמא דאתגליא נק' לאה שהיא מחשבה עלמא דאתכסא

The point is that Rachel is the letters of speech, and Leah is the letters of thought. And therefore both are called Nukva, for letters are the last level; only, relative to Rachel, which is speech, the revealed world (alma de'isgalya), Leah, which is thought, is called the concealed world (alma de'iskasya);

אבל מ"מ גם המחשבה הוא בחי' אותיות כו' והנה התחלקות הקול וההבל במבטא בה' מוצאות הפה הוא ע"י ה"ג מנצפ"ך שמחלקות הקול וההבל לחלקים כו'

but nevertheless thought, too, is the level of letters, etc. Now, the division of the voice and the breath in pronunciation through the five places of articulation of the mouth is through the five Gevuros, Mantzepach, which divide the voice and the breath into parts, etc.

וזהו שבנין הנוק' אותיות הוא מהגבורות וכן הוא ג"כ באותיות המחשבה שהם באים ג"כ בהתחלקות

And this is [why] the structure of the Nukva, the letters, is from the Gevuros. And so it is also with the letters of thought, which also come with division,

כמו אותיות הדבור ע"י ה"ג מנצפ"ך דאימא כו' (ועמ"ש ע"פ וגבורתך ידברו להודיע לבני האדם גבורותיו כו' ובד"ה אדי שפתי תפתח)

like the letters of speech, through the five Gevuros, Mantzepach, of Imma, etc. (And see what is written on the verse "And they shall speak of Your might, to make known to the children of men His mighty acts," etc., and in the discourse beginning "Ado-nai, open my lips.")

והנה ע"י השתלשלות הגבורות נמשך יניקת החיצונים שהם הדינים הקשים ויניקתם מפסולת גבורות דקדושה (ועמ"ש מענין זה בד"ה ויקחו אליך פרה בפי חקת).

Now, through the chain of descent of the Gevuros comes the nurture of the external forces, which are the harsh judgments; and their nurture is from the waste of the Gevuros of holiness (and see what is written on this matter in the discourse beginning "And let them take to you a heifer," in Parshas Chukas).

אך ע"י יעקב ש הוא בחי' אז יבקע כשחר אורך המשכת אור א"ס השורה בחכמה עילאה ומלמעלה מעלה כו'

But through Yaakov, who is the level of "Then your light shall break forth like the dawn," the drawing down of the Infinite Light that dwells in Chochmah Ila'ah (the higher Chochmah), and from higher and higher, etc. —

ע"י נמתקים הדינים והגבורות ולא יהיה בחי' גוזזיה להפריד השערות והאותיות ביש ודבר ונפרד כו' והיינו ע"י התגלות הביטול מבחי' ח"ע כו'.

through this the judgments and the Gevuros are sweetened, and there will not be the level of "her shearers," separating the hairs and the letters into a yesh (something), a separate thing, etc.; and that is through the revelation of the self-nullification from the level of Chochmah Ila'ah, etc.

17 וזהו דאיתא במ"ח את הכבש אחד יעקב תעשה בבקר כו' כי יעקב הוא הממשיך בחי' כבש ממקורו ושורשו

And this is what is stated in Mishnas Chassidim: "The one lamb, Yaakov, you shall make in the morning," etc.; for Yaakov is the one who draws the level of keves (lamb) from its source and root,

וכמו שיבוא בסמוך בענין והכשבים הפריד יעקב שממשיך מבחינת כתר וחכמה בחג"ת דז"א וזהו ענין כבש.

as will come shortly regarding "And the lambs (kesavim) Yaakov separated": that he draws from the level of Keser and Chochmah into Chesed, Gevurah and Tiferes of Z'eir Anpin; and this is the matter of keves.

ולכן ע"י המשכה זו שממשיך גילוי זה באותיות המחשבה ודבור מתמתקין הדינים הקשים הנאחזים בצירופי האותיות בין צירוף לצירוף כו'

And therefore, through this drawing down, in which he draws this revelation into the letters of thought and speech, the harsh judgments that take hold in the combinations of the letters, between one combination and the next, etc., are sweetened

(ועמ"ש מענין זה בפ' פנחס ע"פ את הכבש אחד כו'. ועוד נת' מענין יעקב אז יבקע בד"ה להבין ענין משמח חתן וכלה בפ' צו.

(and see what is written on this matter in Parshas Pinchas, on the verse "The one lamb," etc. And it is further explained regarding Yaakov, "then shall break forth," in the discourse beginning "To understand the matter of 'Who gladdens the groom and the bride,'" in Parshas Tzav.

ועמ"ש עוד מענין להמתיק דיני לאה בביאור ע"פ באתי לגני כו'. וברבות נז' מענין את הכבש אחד תעשה בבקר ואת הכבש השני כו' בפ' ויחי פצ"ט גבי בבקר יאכל עד.

And see what is written further on the matter of sweetening the judgments of Leah in the explanation on the verse "I have come into My garden," etc. And in [Midrash] Rabbah the matter of "The one lamb you shall make in the morning, and the second lamb," etc., is mentioned in Parshas Vayechi, section 99, on "in the morning he shall devour the prey";

נשא פי"ד רס"א ד'. שה"ש רבה ס"פ לסוסתי באסתר בפסוק גם ושתי. זח"א קל"ג א'. דרכ"ט ב'. דרמ"ד א' ח"ג דרמ"ב א'. דרכ"ו ב' ברע"מ. ועיין בלק"ת פ' קדושים בד"ה אזהרת שעטנז.

Naso, section 14, folio 261d; Shir HaShirim Rabbah, at the end of [the passage on] "To my mare"; in Esther, on the verse "Also Vashti"; Zohar, Part I, folio 133a; folio 229b; folio 244a; Part III, folio 242a; folio 226b, in the Raaya Mehemna. And see the Likkutei Torah of the Arizal, Parshas Kedoshim, in the passage beginning "The prohibition of shaatnez."

והובא במק"מ פ' קדושים בדף פ"ו ע"ב איך שע"י קרבן הכבשים מעוררים מדעת עליון דמזלא דאריך המזווג או"א ומשם ניתוסף כח לזעיר ואז מזדווג עם המל'. וזהו ענין וישע ה' אל הבל ואל מנחתו (כו'):

And it is brought in the Mikdash Melech, Parshas Kedoshim, on folio 86b, how through the offering of the lambs one arouses from the supernal Daas of the mazala of Arich, which unites Abba and Imma; and from there strength is added to Z'eir, and then he unites with Malchus. And this is the meaning of "And Havayah turned to Hevel and to his offering," etc.):

18 ה וזהו ענין והכשבים הפריד יעקב. והנה כמעט בכל מקום בתורה נאמר כבש ב"ת קודם לשי"ן וכאן נאמר כשבים השי"ן קודם לבי"ת וכן נזכר עוד שם בפ' ויצא גבי צאן לבן.

5. And this is the meaning of "And the lambs (kesavim) Yaakov separated." Now, almost everywhere in the Torah it says keves, with the beis before the shin, but here it says kesavim, with the shin before the beis; and it is mentioned again there, in Parshas Vayetzei, concerning Lavan's sheep.

19 והענין יובן בהקד"י מ"ש דא"א מלבישים לזרועות דא"א וכמ"ש ג"כ בפע"ח בפ"י עבדים היינו לפרעה ויוציאנו ה' אלקינו או"א שהלבישו לזרועות דאריך וכמ"ש במ"א.

The matter will be understood by first introducing what is written, that Abba and Imma clothe the arms of Arich Anpin; as is written also in Pri Etz Chaim on the explanation of "We were slaves to Pharaoh, and Havayah our G-d brought us out": Abba and Imma, who clothed the arms of Arich, as is explained elsewhere.

ואיתא ג"כ בע"ח דא"א יונקים ממזלות דא"א אבא יונק ממזל השמיני ואימא ממזל הי"ג.

And it is also stated in Etz Chaim that Abba and Imma draw nurture from the mazalos of Arich Anpin: Abba draws from the eighth mazal, and Imma from the thirteenth mazal.

20 ומזלות הם בחי' שערות לבד. והענין כי לשון יניקה הוא כמו עד"מ הולד שיונק משדי אמו

And the mazalos are only the level of hairs. The point is that the term "nurture" (yenikah) is like, by way of analogy, an infant that nurses from its mother's breasts:

הנה עצם מציאות הולד הוא כבר נתהווה מבטן אמו ומה שיונק משדי אמו הוא פועל הגדלה וריבוי באברי הולד.

the very existence of the infant has already come into being from its mother's womb, and its nursing from its mother's breasts brings about growth and increase in the infant's limbs.

כמ"כ פי' וענין אבא יונק ממזל השמיני היינו אחרי שכבר נאצל אבא מאור המאציל אך להיו' הגדלה וריבוי באור אבא הוא ע"י שיונק ממזל השמיני.

So too the meaning and matter of "Abba draws nurture from the eighth mazal": after Abba has already been emanated from the light of the Emanator, the growth and increase in the light of Abba come about through its drawing nurture from the eighth mazal.

21 וההגדלה הוא להיות בבחי' פרצוף ומוחין דגדלות ואזי יוכל להשפיע למטה להיות נה"י שלו מוחין לז"א ומז"א לנוק' חכמה תתאה מל' דאצילות להחיות ב"ע

And the growth is to be in the state of a partzuf and of mature mochin (mochin degadlus); and then it can bestow below, so that its Netzach, Hod and Yesod become mochin for Z'eir Anpin, and from Z'eir Anpin to Nukva, the lower Chochmah, the Malchus of Atzilus, to give life to Beriah, Yetzirah and Asiyah.

ואם לא היה בו ההגדלה זו בבחי' פרצוף ומוחין דגדלות לא היה יכול להשפיע למטה בירידות המדרגות

And if it did not have this growth into the state of a partzuf and mature mochin, it could not bestow below through the descents of the levels;

רק אחרי שיונק ממזל השמיני אשר הוא בא מחכמה סתימאה כמ"ש באדר"ז דרצ"ב א' ומשם נתגדל אור אבא

only after it draws nurture from the eighth mazal, which comes from Chochmah Stima'ah (the hidden Chochmah), as is written in the Idra Zuta, folio 292a, and from there the light of Abba grows —

אזי יכול להשפיע למטה וכנודע דדוקא מי שהוא גדול בחכמה יותר הוא שיכול להסביר השכל אף לאחרים והיינו מחמת כי דבר הגבוה יותר יוכל להשפיל ולירד למטה יותר

then it can bestow below. And as is known, specifically one who is greater in wisdom is the one who can explain the concept even to others; that is because the higher a thing is, the lower it can bend down and descend.

ולכן אחר שיונק אבא ממזל הנמשך מח"ס שהוא בחי' גבוה מאד אזי יכול להשפיע למטה.

And therefore, after Abba draws nurture from the mazal that is drawn from Chochmah Stima'ah, which is a very high level, then it can bestow below.

אבל מקודם לזה אף שאו"א מלבישים לזרועות דא"א שהם חג"ת שבכתר עדיין לא היה בהם הגדלה זו ולא יכלו להשפיע למטה המוחין לזו"נ כו'

But before this, even though Abba and Imma clothe the arms of Arich Anpin, which are Chesed, Gevurah and Tiferes of Keser, they did not yet have this growth, and they could not bestow the mochin below to Z'eir Anpin and Nukva, etc.;

כ"א הגדלה זו נעשה אחר שמקבל מח"ס שהוא למעלה הרבה מבחי' חג"ת שבכתר. (ועמ"ש בביאור ע"פ אלה מסעי הנ"ל גבי פ"י אל עליון גומל חסדים טובים כו').

rather, this growth comes about after it receives from Chochmah Stima'ah, which is far above the level of Chesed, Gevurah and Tiferes of Keser. (And see what is written in the explanation on the verse "These are the journeys" mentioned above, regarding the explanation of "G-d Most High, who bestows good kindnesses," etc.

ועמ"ש ע"פ לך לך כי אב רם ח"ע ושיומשך וירד להשפיע למטה זהו ע"י שנמשך בו מאור הכתר כו' ע"ש. ועמ"ש בביאור ע"פ משה ידבר בענין תלת עלמין דנפיק מתקונא קדמאה).

And see what is written on the verse "Go forth (lech lecha)": that Av-ram ("exalted father") is Chochmah Ila'ah, and that its being drawn and descending to bestow below is through the light of Keser being drawn into it, etc.; see there. And see what is written in the explanation on the verse "Moshe would speak," on the matter of the three worlds that issue from the first tikkun.)

והנה עכ"ז היניקה ממזלות עם היות שנמשכת ממקום גבוה מח"ס עכ"ז נמשך בבחי' ודרך השפעה חיצונית.

Now, even so, the nurture from the mazalos, although it is drawn from a high place, from Chochmah Stima'ah, is nevertheless drawn in the mode and manner of an external flow.

משא"כ מה שאו"א מלבישים לחו"ג דא"א הוא בא בהם בבחי' פנימית כי ההלבשה שמלבישי זה לזה היא קירוב ותפיסא בעצם ומהות המלוכש בו.

Whereas Abba and Imma's clothing of the Chesed and Gevurah of Arich Anpin comes into them in an inward manner; for the clothing in which one clothes another is a closeness to, and a grasping of, the very essence and being of that which is clothed in it.

22 וכמו עד"מ התלבשות השכל במדות שמהות השכל ממש נתפס ומתלבש בהמדה והיו לאחדים כמ"כ מה שאו"א מלבישי' לחו"ג דא"א הלבשה זו הוא עד"מ התלבשות הרצון בהשכל שהוא ג"כ מתאחד עם השכל

As, by way of analogy, the clothing of the intellect in the emotive attributes: the very being of the intellect is grasped and clothed in the attribute, and they become one. So too Abba and Imma's clothing of the Chesed and Gevurah of Arich Anpin: this clothing is, by way of analogy, like the clothing of the will in the intellect, which also becomes one with the intellect;

כמו עד"מ שמחמת רצונו לא יזו דבר נתהווה אצלו שכל וטעם לאותו הדבר וכמ"ש וירח ה' את ריח הניחוח ויאמר כו' לא אוסף עוד כו' כי יצר לב האדם רע מנעוריו.

as, for example, because of his will for some thing, an intellectual reason for that thing comes into being for him. And as it is written, "And Havayah smelled the pleasing fragrance, and said," etc., "I will not again," etc., "for the inclination of man's heart is evil from his youth."

הרי טענה זו דיצר לב האדם רע שמתחלה נמשך ממנה חובה אח"כ נולד בה טוב טעם לזכות והמלמד חובה מלמד זכות

For this argument, that the inclination of man's heart is evil, from which at first guilt was drawn, afterwards gave rise to a good reason for merit; and that which argues for guilt argues for merit.

והיינו ע"י התגלות הרצון עליון בחכמה ומטה החכמה כלפי חסד כפי בחי' הרצון שהוא אריך אנפין ורב חסד כו' וזהו בחי' התלבשות שעצמיות המדות שבכתר מתלבשים באו"א.

And that is through the revelation of the supernal will in Chochmah, which inclines the Chochmah toward Chesed, in accordance with the level of the will, which is Arich Anpin, "and abundant in kindness," etc. And this is the level of clothing, in which the very essence of the attributes that are in Keser is clothed in Abba and Imma.

משא"כ מה שיונקים ממזלות אין זה התלבשות רק בחי' יניקה ממזלות וגם זאת היניקה נמשך רק ע"י בחי' שערות לבד.

Whereas the nurture from the mazalos is not clothing, only the level of nurture from the mazalos; and this nurture, too, is drawn only through the level of hairs alone.

23 והענין כי מחו"ג דא"א שהם ז"ת דא"א יוכל לבא ההשפעה באו"א בבחי' התלבשות ממש מעצמות חו"ג ובבחי' סדר השתלשלות עילה ועלול ומהם נתהוו עיקר מהות

The point is that from the Chesed and Gevurah of Arich Anpin, which are the seven lower [Sefiros] of Arich Anpin, the flow can come into Abba and Imma in the mode of actual clothing, from the very essence of Chesed and Gevurah, and in the mode of the order of the chain of descent of cause and effect; and from them came into being the essential being of

או"א אכן ההגדלה והריבוי עד שע"ז יוכל להשפיע למטה נמשך ממקום עליון יותר היינו מח"ס והוא מלמעלה מסדר ההשתלשלות עילה ועלול ולכך לא שייך התלבשות וגם נמשך רק דרך בחי' שערו כו'

Abba and Imma. However, the growth and increase, to the point that through this it can bestow below, are drawn from a higher place, that is, from Chochmah Stima'ah, and it is above the order of the chain of descent of cause and effect; and therefore clothing does not apply, and it is also drawn only by way of the level of hairs, etc.

(ועמ"ש בספר מבוא שערים ש"ג ח"ב ספ"ה וז"ל דוגמת רישא תניינא דאריך שמתלבש ב"ג ת"ד ולא באברים לרוב העלמו עכ"ל והיינו בחי' אין שע"ז נאמר והחכמה מאין תמצא ואינו מתלבש באברים שהם חו"ג דאריך כ"א ב"ג ת"ד שהם המזלות כו').

(And see what is written in the book Mevo She'arim, Sha'ar 3, Part 2, end of chapter 5, and these are his words: "Like the second head of Arich, which is clothed in the thirteen tikkunei dikna and not in the limbs, because of its great concealment." End of quote. And that is the level of ayin (nothing), of which it is said, "And Chochmah is found from ayin (nothing)"; and it is not clothed in the limbs, which are the Chesed and Gevurah of Arich, but only in the thirteen tikkunei dikna, which are the mazalos, etc.)

וזהו ענין כשב. ש"ן קודם לבי"ת. אות הכ"ף היינו בחי' כתר והשין הקודם לבי"ת היינו חג"ת דאריך המדות שבכתר. שמהם נמשך הבי"ת היינו או"א תרין ריעין שמלבישים לחג"ת דא"א כנ"ל.

And this is the matter of kesev, with the shin before the beis: the letter kaf is the level of Keser, and the shin that precedes the beis is the Chesed, Gevurah and Tiferes of Arich, the attributes that are in Keser, from which the beis is drawn, that is, Abba and Imma, the "two companions," who clothe the Chesed, Gevurah and Tiferes of Arich Anpin, as mentioned above.

24 והנה לכאורה הרי יש ג' מוחין היינו חב"ד ולמה נזכר רק בי"ת שהם רק חו"ב.

Now, seemingly there are three mochin, Chochmah, Binah and Daas; so why is only beis mentioned, which is only Chochmah and Binah?

אמנם הענין הוא כמ"ש בס"י עשר ולא אחד עשר הגם שעם הדעת הם י"א אך כשהכתר נמנה אין הדעת נמנה כי הדעת אינו נחשב לספ"י בפ"ע

But the point is as is written in Sefer Yetzirah, "ten and not eleven": although with Daas they are eleven, when Keser is counted Daas is not counted, for Daas is not reckoned as a Sefirah in its own right;

רק הוא בחי' ממוצע ליחד ולחבר חו"ב וכמ"כ דעת המתפשט במדות הוא המקשר השכל במדות ואינו נחשב בחי' בפ"ע והוא פנימית המדות וחיותן כו' וכ"ז הוא ענין כשב השי"ן קודם לבי"ת.

rather, it is an intermediary level, to unite and join Chochmah and Binah. So too, the Daas that extends into the emotive attributes is what binds the intellect to the attributes, and it is not reckoned as a level in its own right; and it is the inner dimension of the attributes and their life-force, etc. And all this is the matter of kesev, with the shin before the beis.

אמנם אח"כ נמשך מחו"ב למטה חג"ת דז"א ואז נק' כבש הבי"ת קודם לשי"ן. כי השין היינו חג"ת דז"א שהם מקבלים ונמשכים מחו"ב בחי' בית כנ"ל

However, afterwards Chesed, Gevurah and Tiferes of Z'eir Anpin are drawn down from Chochmah and Binah, and then it is called keves, with the beis before the shin; for the shin is Chesed, Gevurah and Tiferes of Z'eir Anpin, which receive and are drawn from Chochmah and Binah, the level of beis, as mentioned above

(וזהו ענין המדות הנמשכים מהשכל משא"כ שין דכשב היינו המדות עליונות שלמעלה מהשכל וכנודע מענין טורי חשוכא וטורי נהורא ועמ"ש ע"פ שניך כעדר הרחלים כו' ועמ"ש בביאור ע"פ מים רבים כו')

(and this is the matter of the attributes that are drawn from the intellect; whereas the shin of kesev is the supernal attributes that are above the intellect, as is known from the matter of "mountains of darkness" and "mountains of light." And see what is written on the verse "Your teeth are like a flock of ewes," etc.; and see what is written in the explanation on the verse "Many waters," etc.,

אם יתן איש מענין ב' בחי' מדות הנ"ל ועמ"ש בד"ה להבין ביאור ענין האבות הן הן המרכבה בענין ז"א בעתיקא אחיד ותליא ועמ"ש מזה בביאור ע"פ שימני כחותם)

"if a man would give," on the matter of the two levels of attributes mentioned above; and see what is written in the discourse beginning "To understand the explanation of the matter of 'The Patriarchs are themselves the Chariot,'" on the matter of "Z'eir Anpin is attached to and hangs upon Atika"; and see what is written on this in the explanation on the verse "Set me as a seal").

וזהו נעשה ונמשך על ידי יעקב אשר הוא בריח התיכון קו האמצעי שממשיך מכתרוחמה בז"א וכמ"ש בזהר תרומה דקע"ה ע"ב.

And this is made and drawn down through Yaakov, who is the middle bar, the central line, which draws from Keser and Chochmah into Z'eir Anpin, as is written in the Zohar, Terumah, folio 175b.

וזהו והכשבים הפריד יעקב היינו מה שהיה שי"ן קודם לבי"ת היינו כמו שהיה קודם השפעת חו"ב למטה בז"א והיו חו"ב מקבלים מחג"ת דאריך.

And this is [the meaning of] "And the lambs (kesavim) Yaakov separated": that which was shin before beis, that is, as it was before the flow of Chochmah and Binah down into Z'eir Anpin, when Chochmah and Binah received from Chesed, Gevurah and Tiferes of Arich —

המשיך יעקב מבחי' זו גם לעולם הפירוד היינו שיומשך מחו"ב המוחין לחג"ת דז"א ויהי' כבש אשר השי"ן חג"ת דז"א יקבלו מחו"ב בי"ת המקבל מכ"ף כתר כו'.

Yaakov drew from this level also into the world of separation; that is, that the mochin be drawn from Chochmah and Binah to Chesed, Gevurah and Tiferes of Z'eir Anpin, and it will be keves, in which the shin, Chesed, Gevurah and Tiferes of Z'eir Anpin, will receive from Chochmah and Binah, the beis, which receives from the kaf, Keser, etc.

25 ופי' הפריד שמזה נמשך שיהי' שני בחי' לאה ורחל וע"ז נאמר את הכבש אחד תעשה בבקר ואת הכבש השני כו' ונקי' זיווג יעקב ורחל.

And the meaning of "separated" is that from this it comes about that there are two levels, Leah and Rachel; and of this it is said, "The one lamb you shall make in the morning, and the second lamb," etc.; and this is called the union of Yaakov and Rachel,

וכן עם לאה. וענין המשכה זו היינו שיומשך הביטול העליון גם למטה בעולם הפירוד וזהו והכשבים הפריד כו'

and likewise with Leah. And the matter of this drawing down is that the supernal self-nullification be drawn down below as well, in the world of separation; and this is "And the lambs (kesavim) he separated," etc.

והיינו ע"י שנעשה בחי' כבש שנמשך הארת הכתר ומוחין דא"י בחג"ת דז"א ומז"א לרחל מקור דבי"ע כנ"ל.

And that is through the coming about of the level of keves, in which the illumination of Keser and the mochin of Abba and Imma are drawn into Chesed, Gevurah and Tiferes of Z'eir Anpin, and from Z'eir Anpin to Rachel, the source of Beriah, Yetzirah and Asiyah, as mentioned above.

26 ואמנם ענין הנפת שני הכבשים בשבועות היינו לשרשן ומקורן לבחי' כשבים היינו שבחי' כבש שהשי"ן למטה מן הבי"ת יתעלה לשרשו ומקורו בחי' כשב שהשי"ן לפני הבי"ת.

However, the matter of the waving of the two lambs on Shavuot is [raising them] to their root and source, to the level of kesavim; that is, that the level of keves, in which the shin is below the beis, be elevated to its root and source, the level of kesev, in which the shin is before the beis;

דהיינו שיתעלה ז"א לשרשו ומקורו חג"ת דאריך שלמעלה מחו"ב וזהו והניף הכהן אותם כו' לפני הוי' למעלה מהחכמה כו'.

that is, that Z'eir Anpin be elevated to its root and source, Chesed, Gevurah and Tiferes of Arich, which are above Chochmah and Binah. And this is [the meaning of] "And the kohen shall wave them," etc., "before Havayah": above Chochmah, etc.

27 והנה כשהשי"ן למטה מהבי"ת נצרך להמתיק דיני לאה ורחל שלא יהי' יניקת החיצונים מבחי' השי"ן ח"ו דהינו מהמדות וכנזכר בזהר ר"פ בראשית גבי עאלת אות שי"ן כו' אמר לה יאות אנת וטב אנת וקשוט אנת

Now, when the shin is below the beis, there is a need to sweeten the judgments of Leah and Rachel, so that there be no nurture of the external forces from the level of the shin, G-d forbid, that is, from the attributes; as is mentioned in the Zohar at the beginning of Parshas Bereishis, regarding "The letter shin entered," etc.: "He said to it: You are fitting, and you are good, and you are true;

אבל הואיל ואתוון דזיופא נטלין לך למהוי עמהון ואז נקי שקר ע"ש והיינו ענין יניקת החיצונים מהמדות עליונות דאות שי"ן וע' בזהר הרקיע שם.

but since the letters of falsehood take you to be with them," and then it is called sheker (falsehood); see there. And this is the matter of the nurture of the external forces from the supernal attributes of the letter shin; and see the Zohar HaRakia there.

(וע' בזהר פ' מקץ דר"ד א'. ובפ' תרומה דקמ"ח ב'. וע' בפע"ח בכוונת קבלת שבת). ולכן מקריבין התמיד בבחי' התעוררות רחמים שלא יומשך האור רק בקדושה כו':

(And see the Zohar, Parshas Mikeitz, folio 204a, and Parshas Terumah, folio 148b; and see Pri Etz Chaim on the intention of Kabbalas Shabbos.) And therefore the daily offering is brought in the mode of an arousal of compassion, so that the light be drawn only into holiness, etc.:

28 אמנם כשמניפין בחי' כבש לשרשו בחי' חג"ת דאריך שנקי כשב שם אין שום שליטה ויניקה כלל לחיצונים

But when the level of keves is waved to its root, the level of Chesed, Gevurah and Tiferes of Arich, which is called kesev, there the external forces have no dominion or nurture at all

(וי"ל רמז לזה בכתוב ממ"ש בפ' אמור שור או כשב כו' ואח"כ נאמר והניף אותם כו' היינו שהתנופה לבחי' כשב שהשי"ן קודם לבי"ת כו').

(and it can be said that there is an allusion to this in the verse, in what is written in Parshas Emor, "An ox or a kesev," etc., and afterwards it is said, "And he shall wave them," etc.; that is, the waving is to the level of kesev, in which the shin precedes the beis, etc.

והנה י"ל כבש התנהגות השי"ן מדות ע"י המוחין והוא ע"ד רך כקנה עולם התיקון אכן כשב השי"ן קודם לבי"ת המדות שלמעלה מהשכל והם בבחי' תוקף המדות ואעפ"כ תיקון והתכללות וכענין עקודים בכלי אחד כו' וכנוי לעיל):

Now, it can be said that keves is the conduct of the shin, the attributes, through the mochin, and that is in the manner of "soft as a reed," the World of Tikkun; whereas kesev, with the shin before the beis, is the attributes that are above the intellect, and they are in the mode of the strength of the attributes, and even so [they are] Tikkun and inter-inclusion, like the matter of Akudim, in one vessel, etc., as mentioned above):

29 ו אך הנה תנופת שני הכבשים היו עם שתי הלחם דוקא ואיתא במשנה (פ"ה דמנחות) נותן שתי הלחם ע"ג שני הכבשים כו'.

6. But now, the waving of the two lambs was specifically together with the two loaves; and it is stated in the Mishnah (chapter 5 of Menachos): "He places the two loaves on top of the two lambs," etc.

ולהבין מדוע היי הלחם מלמעלה הרי מדרגת חי נכבד במעלה מצומח אך הענין כמו שהאדם אף שהוא מדבר וגבוה הרבה מדצ"ח אעפ"כ בשרשן נלקחו הדצ"ח מבחי' עליונה יותר מהאדם

And to understand why the bread was on top, since the level of the animal is more honored in quality than the vegetative: the point is that just as man, although he is a speaking [being] and much higher than the inanimate, vegetative and animal, nevertheless in their root the inanimate, vegetative and animal were taken from a level higher than man,

דהיינו ענין עולם התהו הגבוה מעולם התיקון רק שנפלו למטה יותר מהאדם ע"י שבה"כ ולכן האדם מקבל חיותו מדצ"ח.

that is, the matter of the World of Tohu, which is higher than the World of Tikkun; only they fell lower than man through the shattering of the vessels, and therefore man receives his life-force from the inanimate, vegetative and animal —

כמ"כ בדצ"ח עצמן עם היות ששרש כולן מעולם התהו אך גם בתהו יש מדרגות רבות זו למעלה מזו וכשנפלו בשבה"כ

so too in the inanimate, vegetative and animal themselves: although the root of all of them is from the World of Tohu, in Tohu, too, there are many levels, one above the other; and when they fell in the shattering of the vessels,

הנה מה שהיה שם גבוה יותר נפל למטה יותר כנודע ממשל נפילת אבן מראש החומה כו' וכמ"ש באור החיים בענין אריה ושור וכמ"ש במ"א.

what was higher there fell lower, as is known from the analogy of a stone falling from the top of a wall, etc.; and as is written in the Or HaChaim on the matter of the lion and the ox, and as is explained elsewhere.

30 ועד"ז בענין דצ"ח שצומח הוא מדרגה שלמטה יותר ממדרגת החי היינו לפי ששרשו בתהו גבוה יותר משרש החי.

And along these lines regarding the inanimate, vegetative and animal: the vegetative is a level lower than the level of the animal because its root in Tohu is higher than the root of the animal.

ולכן בנפילתו למטה בשבה"כ לא יכול להתלבש בבחי' חי רק במדרגה שלמטה מזה היינו בחי' צומח

And therefore, in its fall downward in the shattering of the vessels, it could not be clothed in the level of the animal, only in the level below that, the level of the vegetative.

ולכן החי ניזון ומקבל חיותו מהצומח וגם האדם שניזון משניהם אעפ"כ לחם דייקא לבב אנוש יסעד משא"כ בשר אף שמרבה דם אינו משביע כמו הלחם,

And therefore the animal is nourished and receives its life-force from the vegetative; and man, too, is nourished from both, yet it is specifically "bread [that] sustains man's heart," whereas meat, although it increases blood, does not satisfy as bread does.

ולכן אין מברכים ברכת המזון רק על הלחם דייקא והיינו לפי ששרש הצומח (ובפרט לחם וחטה דעת כו')

And therefore the Grace after Meals is recited only over bread specifically. And that is because the root of the vegetative (and especially bread, and wheat, [which is] Daas, etc.)

שרשו גבוה בתהו משרש החי וע"כ אף שנפל למטה יותר מ"מ מעלת שהוא משביע נשאר בו יותר מבחי.

is higher in Tohu than the root of the animal; and therefore, although it fell lower, nevertheless the quality of satisfying remained in it more than in the level [of the animal].

ולכן כשמניפים שתי הלחם ושני הכבשים לשרשן אז הלחם מלמעלה כי שם בשרשן הם גבוהים יותר

And therefore, when the two loaves and the two lambs are waved to their root, then the bread is on top, for there, in their root, they are higher.

לכן אדרבה עליית שני הכבשים כ"כ למעלה הוא באמצעות שתי הלחם שהם אורם יותר גבוה

Therefore, on the contrary, the ascent of the two lambs so high above is by means of the two loaves, whose light is higher

(ועמ"ש במ"א מענין מ"ש מרע"ה מאין לי בשר כו') והיה הנפת הלחם והכבשים בחג השבועות

(and see what is written elsewhere on the matter of what Moshe our teacher, peace be upon him, said, "From where shall I have meat," etc.). And the waving of the bread and the lambs was on the festival of Shavuos;

כי אחרי שספרו מ"ט ימי העומר בירור נה"ב והמשכת מ"ט שערי בינה ואז בחג השבועות התגלות שער החמשים המשכת הכתר כו' אז מניפים שני הכבשים היינו לשרשן ומקורן לבחי כשבים.

for after they have counted the forty-nine days of the Omer, the refinement of the animal soul and the drawing down of the forty-nine gates of Binah, then on the festival of Shavuos [comes] the revelation of the fiftieth gate, the drawing down of Keser, etc.; then the two lambs are waved, that is, to their root and source, to the level of kesavim.

31 ועלייתם זו הוא ע"י שתי הלחם מטעם הנ"ל והיינו כי שתי הלחם נגד תשב"כ ותשבע"פ

And this ascent of theirs is through the two loaves, for the reason mentioned above. That is, the two loaves correspond to the Written Torah and the Oral Torah,

היינו ח"ע וחכמה תתאה חכמה בראש וחכמה בסוף תשב"כ הוא כ"ב אתוון ונקי חטה וזהו לחם אי בחי ח"ע ולחם הב' הוא נגד בחי ח"ת תשבע"פ.

that is, Chochmah Ila'ah (the higher Chochmah) and Chochmah Tata'ah (the lower Chochmah), "Chochmah at the beginning and Chochmah at the end." The Written Torah is the twenty-two letters and is called chitah (wheat), and this is the first loaf, the level of the higher Chochmah; and the second loaf corresponds to the level of the lower Chochmah, the Oral Torah.

והנה יש מעלה בתשבע"פ אשר בה מבואר גילוי הרצון שבמצוה איך ומה לעשות הציצית ותפילין (ועמ"ש במ"א בביאור ע"פ לכן אמור לבניי)

Now, the Oral Torah has an advantage, for in it is explained the revelation of the will that is in the mitzvah: how and what to do, the tzitzis and the tefillin (and see what is written elsewhere, in the explanation on the verse "Therefore say to the children of Israel").

אכן יש בתשב"כ מה שאין בתשבע"פ והוא ענין הטעמים זרקא מקף שופר כו' שהם נגינות

However, the Written Torah has what the Oral Torah does not, and that is the matter of the cantillation notes (ta'amim) — zarka, makaf, shofar, etc. — which are melodies.

וזהו ויהי שירו חמשה ואלף ואין בתשבע"פ שום ביאור ע"י (ועמ"ש בד"ה תורה צוה בפ' וזאת הברכה). והענין כמו עד"מ בהשגת השכל יש ב' בחי'.

And this is [the meaning of] "and his songs were a thousand and five"; and in the Oral Torah there is no explanation of this at all (and see what is written in the discourse beginning "The Torah commanded," in Parshas Vezos HaBerachah). The point is that, by way of analogy, in intellectual comprehension there are two levels.

הא' מה שיכול לפרש ולהביא השכל בדיבור או בכתב והבחי' הב' הוא עצם השכל ועומק המושג מה שאינו יכול להסביר כלל בדבור.

The first is what one can explain and convey of the concept in speech or in writing; and the second level is the essence of the concept and the depth of what is grasped, which one cannot explain in speech at all.

אמנם עכ"ז ע"י רמיזא יוכל לגלות דבר עצם השכל וזהו ענין לחכימא ברמיזא. ויובן יותר ע"ד מ"ש בפע"ח

But even so, through a hint one can reveal something of the essence of the concept; and this is the matter of "for the wise, a hint." And it will be understood further along the lines of what is written in Pri Etz Chaim

(שט"ז פ"א) שהשיג האריז"ל בשעת השינה בשבת רזין עילאין מה שלא יספיק לדרוש זה בשמונים שנה.

(Sha'ar 16, chapter 1), that the Arizal, of blessed memory, grasped during his sleep on Shabbos supernal secrets which eighty years would not suffice to expound.

והיינו לפי שהשגתו היה בבחי' רא"י עצם החכמה ולא בבחי' שמיעה והבנה ולכן במעט רגע יוכל להשיג ולראות מה שיצטרך זמן רב לפרש בדבור כו'.

That is because his grasp was in the mode of seeing the essence of Chochmah, and not in the mode of hearing and understanding; and therefore in a brief moment he could grasp and see what would need a long time to explain in speech, etc.

32 וכעין זה עד"מ הוא ענין לחכימא ברמיזא שא"צ לזה הקדמת דברים והסבר כ"א ע"י הרמיזא משיג עצם השכל ושרשו.

And something like this, by way of analogy, is the matter of "for the wise, a hint": it needs no preface of words and explanation; rather, through the hint one grasps the essence of the concept and its root.

ועד"ז הוא ענין הטעמים והנגינות שבתושב"כ שהם כמו רמזות עד"מ שע"ז מתגלה אפס קצה מח"ע מה שלא יוכל לבוא ולהתגלות באותיות התורה

And along these lines is the matter of the cantillation notes and melodies in the Written Torah, which are like hints, by way of analogy, through which a tiny fraction of the higher Chochmah is revealed: what cannot come and be revealed in the letters of the Torah,

דהיינו מה שא"א להתגלות בדבור. שמה שנמשך בדבור ואותיות זהו רק חיצוניות ח"ע נובלות חכמה that is, what cannot be revealed in speech. For what is drawn into speech and letters is only the outer dimension of the higher Chochmah, novlos chochmah (the "fallen fruit" of wisdom);

אבל הגילוי מפנימיות ועצמיות ח"ע א"א להתגלות בדבור ואותיות וכענין מעשה דהאריז"ל הנ"ל שלא יספיק דבור שמונים שנה כו' וגילוי זה רק ע"י טעמים ונגינות כו'.

but the revelation from the inner dimension and essence of the higher Chochmah cannot be revealed in speech and letters, as in the story of the Arizal mentioned above, that eighty years of speech would not suffice, etc.; and this revelation is only through the cantillation notes and melodies, etc.

33 ושרש ענין זה דשתי הלחם ע"ג שני הכבשים הוא עפמשני"ת לעיל דמה שאו"א יונקים ממזלות דאריך זהו בחי' הגבה מאד נעלה יותר ממה שמלבישים לחו"ג דא"א

And the root of this matter of the two loaves upon the two lambs is according to what was explained above: that Abba and Imma's drawing nurture from the mazalos of Arich is a very high level, more exalted than their clothing of the Chesed and Gevurah of Arich Anpin;

כי הוא המשכה מבחי' עתיק שמאיר ע"י ג"ר דא"א בבחי' מזלות דנפקי ממו"ס כו' ובחי' עתיק הוא בחי' תחתונה שבמאציל (ועמ"ש מזה בד"ה יו"ט של ר"ה שחל להיות בשבת).

for it is a drawing down from the level of Atik, which shines through the first three [Sefiros] of Arich Anpin in the mode of the mazalos that issue from Mocha Stima'ah (the hidden brain), etc.; and the level of Atik is the lowest level within the Emanator (and see what is written on this in the discourse beginning "On Yom Tov of Rosh HaShanah that falls on Shabbos").

נמצא זהו גילוי בחי' עליונה יותר הרבה וזהו דשתי הלחם למעלה משני הכבשים כי תנופת הכבשים לבחי' כשבים היינו לחג"ת דא"א.

It follows that this is a revelation of a much higher level; and this is [why] the two loaves are above the two lambs. For the waving of the lambs is to the level of kesavim, that is, to Chesed, Gevurah and Tiferes of Arich Anpin;

ותנופת שתי הלחם אורייתא דמחו"ב נפקת מניפין אותן לשרשן ומקורן ב' מזלות דנפקי ממו"ס כי לחם בגימ' מזלא שמשם שרש המשכת הלחם (וכמ"ש במק"מ בפ"י הזהר תרומה דף קנ"ג קנ"ה ובהרמ"ז שם).

and the two loaves — "the Torah issues from Chochmah and Binah" — are waved to their root and source, the two mazalos that issue from Mocha Stima'ah; for lechem (bread) has the numerical value of mazala, from which is the root of the drawing down of bread (as is written in the Mikdash Melech on the explanation of the Zohar, Terumah, folios 153 [and] 155, and in the Ramaz there).

ועי"ל בענין תנופת שתי הלחם עפ"מ"ש הרמ"ז ר"פ קרח בפ"י הנחמדים מזהב ומפז כו' ששרש ומקור התורה הוא דעת דסתמו חו"ג מ"ע ומל"ת כו'

And one may further say, regarding the waving of the two loaves, according to what the Ramaz writes at the beginning of Parshas Korach on the explanation of "more desirable than gold, than fine gold," etc.: that the root and source of the Torah is the Daas in which Chesed and Gevurah, the positive commandments and the prohibitive commandments, are concealed, etc.

וי"ל שע"ז רומז תנופת שתי הלחם כי חטה הוא דעת ושתי הלחם היינו מ"ע ומל"ת כו'

And it can be said that the waving of the two loaves alludes to this: for wheat is Daas, and the two loaves are the positive commandments and the prohibitive commandments, etc.

והם ג"כ תשב"כ ותשב"ע"פ כי תשב"ע"פ הוא בבחי' מדרגת ל"ת שרובה סייגים וגדרים וכמ"ש במ"א.

And they are also the Written Torah and the Oral Torah, for the Oral Torah is in the mode of the level of the prohibitions, most of which are fences and safeguards, as is explained elsewhere.

34 וזהו דשתי הלחם למעלה משני הכבשים אף לאחר עליית הכבשים לשרשן בחג"ת דאריך כי בחי' דעת שרש ומקור התורה הוא דעת דעתיק כמ"ש הרמ"ז שם והוא למעלה מעלה מחג"ת דאריך.

And this is [why] the two loaves are above the two lambs even after the ascent of the lambs to their root in Chesed, Gevurah and Tiferes of Arich: for the level of Daas, the root and source of the Torah, is the Daas of Atik, as the Ramaz writes there, and it is far above Chesed, Gevurah and Tiferes of Arich.

גם לפי המבואר למעלה בענין כשב שהבי"ת רומז לחו"ב ומה שאין הדעת נמנה היינו לפי שהכתר נמנה וא"כ צ"ל דהמשכה מבחי' חיצונית הכתר.

Also, according to what was explained above regarding kesev, that the beis alludes to Chochmah and Binah, and that Daas is not counted because Keser is counted — if so, it must be said that the drawing down is from the level of the outer dimension of Keser.

אבל בחי' דעת דעתיק היינו המשכה מפנימית הכתר כו' (ועמ"ש במ"א ע"פ והשיבו את לחמכם במשקל לבחי' מתקלא ועיין עוד מזה בביאור ע"פ החלצו מאתכם כו')

But the level of the Daas of Atik is a drawing down from the inner dimension of Keser, etc. (And see what is written elsewhere on the verse "And they shall return your bread by weight," [as referring] to the level of the matkela (the scale); and see further on this in the explanation on the verse "Arm from among you," etc.)

וגם המשכה זו נמשך ע"י ב' מזלות דא"א שמהם מקבלים או"א שזהו ההמשכה שלמעלה מסדר ההשתלשלות ומ ההתלבשות כו' וכמ"ש במ"א, ועמ"ל בשם המבוא שערים ש"ג ח"ב ספ"ה.

And this drawing down, too, comes through the two mazalos of Arich Anpin, from which Abba and Imma receive; for this is the drawing down that is above the order of the chain of descent and above clothing, etc., as is explained elsewhere; and see what is written above in the name of Mevo She'arim, Sha'ar 3, Part 2, end of chapter 5.

והנה לפי שהתורה נמשכה ממקום עליון מאד לכך יכלה לירד למטה בגשמיות (וכמ"ש במ"א ע"פ לך לך ובד"ה ואה"י אצלו אמון)

Now, because the Torah was drawn from a very high place, therefore it could descend below into physicality (as is explained elsewhere on the verse "Go forth" and in the discourse beginning "And I was with Him as a nursling").

ולכך ג"כ ע"י שתי הלחם דייקא הוא ג"כ עליית והנפת ב' הכבשים לשרשן ומקורן כנ"ל

And therefore, too, it is specifically through the two loaves that the ascent and waving of the two lambs to their root and source come about, as mentioned above.

וזהו שבתנופת הלחם והכבשים איתא מוליך ומביא מעלה ומוריד מעלה היינו ההעלאה ומוריד היינו שמשם יומשך וירד להתלבש למטה כו' וכנ"ל שכדי להיות ההמשכה למטה הוא ע"י שנמשך דייקא ממקום היותר עליון כו':

And this is [why] concerning the waving of the bread and the lambs it is stated: "He moves [them] forward and back, raises and lowers." "Raises" is the elevation, and "lowers" is that from there it will be drawn and descend to be clothed below, etc.; and as mentioned above, in order for the drawing down below to come about, it is through being drawn specifically from the highest place, etc.:



LikuteiTorah.com
THE CHASSIDISHE PARSHA

About this edition

This edition contains the Hebrew text and the English translation.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY 4.0.

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Copy, print and share it freely, crediting Kehot Publication Society and likuteitorah.com; it may not be sold. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

English translation: prepared for likuteitorah.com with AI assistance (claude-code/opus-5.5) and checked against the Hebrew and against Sefaria; not yet reviewed by a human editor. Please check anything important against the Hebrew.

The Rebbe asked that the maamarim of the week's parsha, the "Chassidishe Parsha," be learned during that week, spread over its seven days (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Why learn it, and the Rebbe's brachos: [likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/](https://www.likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/)

A free, non-commercial project; nothing here is sold. Not affiliated with Kehot, Sefaria or the Lubavitch Library. © likuteitorah.com

From [likuteitorah.com/likutei-torah/emor/6/](https://www.likuteitorah.com/likutei-torah/emor/6/)

DEDICATED IN HONOR OF

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Dedicated in honor of the Rebbe's father, Reb Levi Yitzchok